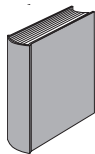
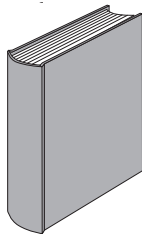

Formát knihy

Formát knihy

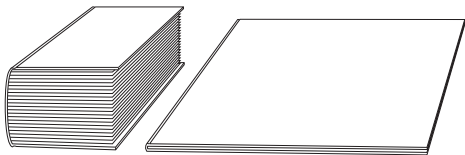
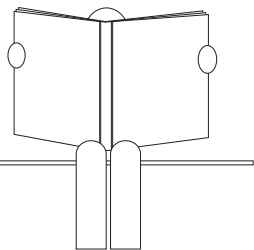
- Formát knihy musí být zvolen adekvátně obsahu knihy a pohodlí čtenáře.

Detektivku formátu A4 si člověk většinou do tramvaje nevezme .....

Rozsáhlou obrazovou publikaci nebo velký zeměpisný atlas prohlížíme položené na stole.

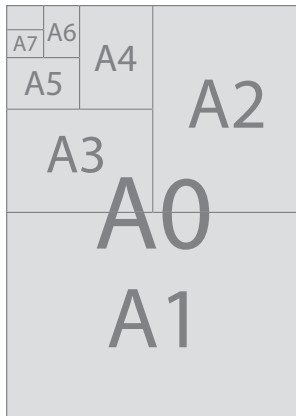
- Vliv na velikost formátu má i délka textu. Velmi dlouhý text by v malém formátu vydal na příliš tlustou knihu. Krátký text naopak ve velkém formátu vydá jen na útlý sešit.

- Někdy je formát knih předem určený nakladatelem (např. kniha patří do ediční řady).
- Nejčastější požadavek: držet se formátu řady A nebo B, nevzniká zbytečný odpad.
- Formát knihy zadáváme tiskárně v milimetrech: **Š × V**.
- Atypický formát je třeba konzultovat s tiskárnou, aby se rozumně využil tiskový arch.

Formáty papíru řady A, B, C

- Rozměr formátů B je geometrickým průměrem rozměrů stejného a nejbližšího většího formátu řady A (např. formát B2 je průměrem formátů A2 a A1).
- Formáty C jsou geometrickým průměrem rozměrů stejných formátů A a B (např. formát C4 je průměrem formátů A4 a B4). Formáty řady C se používají hlavně pro obálky (jsou trochu větší než odpovídající formát řady A).

	A	B	C
0	841 × 1189	1000 × 1414	917 × 1297
1	594 × 841	707 × 1000	648 × 917
2	420 × 594	500 × 707	458 × 648
3	297 × 420	353 × 500	324 × 458
4	210 × 297	250 × 353	229 × 324
5	148 × 210	176 × 250	162 × 229
6	105 × 148	125 × 176	114 × 162

Rozměry papíru v mm

A4

Proporce formátu knih

užší formáty

širší formáty

obrázky orientované
na šířku i na výšku
mohou být stejně velké

1

2

3

4

- ZADÁNÍ:** 1. Vyberte si libovolnou knihu, změřte ji a napište správně rozměr knižního bloku.
2. Přiřaďte druhy literatury k obrázkům knižních formátů (obr. 1–4):
- fotografická publikace (panoramata krajin)**
  - poezie**
  - odborná publikace s mnoha kvalitními obrázky**
  - beletrie**

Volba fontu

Volba fontu

Volba fontu

- Písmo musí být zvolené adekvátně obsahu, musí být čitelné, vyrovnané.
- Písmo musí obsahovat potřebné řezy.
- Pozor na nevhodnou kombinaci fontů, příp. kombinaci velkého počtu fontů.
- Pro významové členění textu je dobré použít rozumné množství řezů.

Myriad

Maximálně 2 typy písma

- Kombinace velkého množství typů písma působí lacině a nepřehledně.
- Zvolit maximálně 2 typy (např. zde nadpisy písmem Myriad a texty písmem Times).
- Když už kombinace různých písem, tak kontrastní, tj. dva evidentně různé (nikoliv podobné) typy písma nebo raději různé řezy téhož písma.
- Někteří autoři písem vytváří dobře kombinovatelné rodiny písem se stejným skeletem, ale různých typů.
- Není vhodné ani kombinovat příliš velké množství řezů, text ztrácí přehlednost.

Times

Tabac

Tabac 32 styles

Tabac Mono

Tabac Mono 16 styles

Tabac Sans

Tabac Sans 16 styles

Tabac Slab

Tabac Slab 16 styles

Dobře kombinovatelné rodiny písem se stejným skeletem, ale různých typů.

Prohlédněte si na:
www.suitcasetype.com

Tabac Slab

Tabac Slab 16 styles

Try combinations:

Subma
DISTIN

Tabac Slab & Tabac Mono

Newfou

*Individuals born when the Sun is in this sign are typically
pio individuals. Under the tropical zodiac,
on October 23 and exits on November 22.
ac, it is currently there roughly from Nov*

Tabac Slab & Tabac Sans

MATHI
Rashin

Tabac Slab & Tabac

Kombinace rodin písma Tabac, doporučení autora Tomáše Broušila hledejte u nabídky písem: www.suitcasetype.com

Hlavní nadpis ①

NADPISY ②

Nadpis odstavce ③

- Maximálně 3 úrovně nadpisů.
- Písmo nadpisu dobře čitelné, ale větší, výraznější, tučnější, příp. použít barvu.
- Jasně graficky odlišit úrovně nadpisů.

Chyby při volbě fontu

Některé fonty nejsou vhodné pro sazbu delšího textu. Na této ukázce je patrné, že text se obtížně čte a nemá příjemnou a rovnoměrnou šed'. Bohužel není výjimkou používání příliš tučných písem, skriptů, titulkových písem a jiných šíleností.

Některé fonty nejsou vhodné pro sazbu delšího textu. Na této ukázce je patrné, že text se obtížně čte a nemá příjemnou a rovnoměrnou šed'. Bohužel není výjimkou používání příliš tučných písem, skriptů, titulkových písem a jiných šíleností.

Některé fonty nejsou vhodné pro sazbu delšího textu. Na této ukázce je patrné, že text se obtížně čte a nemá příjemnou a rovnoměrnou šed'. Bohužel není výjimkou používání příliš tučných písem, skriptů, titulkových písem a jiných šíleností.

Chyby při volbě fontu – VERZÁLKY

VERZÁLKY NEJSOU VHODNÉ PRO SAZBU DELŠÍCH TEXTŮ. DELŠÍ TEXTY SÁZENÉ VERZÁLKAMI JSOU ÚNAVNÉ NEČITELNÉ A PŮSOBÍ V SAZBĚ HRUBĚ. NAOPAK, POKUD POUŽIJETE VERZÁLKY JEN OJEDINĚLE, PAK MOHOU SAZBU PŘÍJEMNĚ OŽIVIT. VERZÁLKY JSOU NAVÍC V TEXTU DOBŘE PATRNÉ A TAK JE LZE POUŽÍT KE ZDŮRAZNĚNÍ DŮLEŽITÝCH INFORMACÍ.

Chyby při volbě fontu

NEVHODNÁ KOMBINACE FONTŮ

Některé kombinace písem skřípou. Například tato kombinace dvou různých antikvových písem v nadpisu a lineárního písma s trojúhelníkovými serify v textu nikoho neokouzlí. *A překvapivě – přidáním dalšího typu písma se to nezlepší.*

S množstvím řezů se to také nesmí *přehánět*. *Používejte maximálně čtyři dobře rozlišitelné řezy.*

Pokud se používají podobné řezy, **není mezi nimi viditelný rozdíl – podobně jako v této větě.**

Literatura:

BERAN, Vladimír & kolektiv: *Aktualizovaný typografický manuál*. Kafka design, Praha, 2005; 180 str.

BLAŽEJ, Bohuslav: *Grafická úprava tiskovin*.
Státní pedagogické nakladatelství Praha, Praha, 1990; 192 str.

BLAŽEK, Filip – KOČIČKA, Pavel: *Praktická typografie*. Druhé vydání.
Computer press, Brno, 2004; 288 str.

HLAVSA, Oldřich: *Typografická písma latinková*.
Státní nakladatelství technické literatury, Praha, 1960; 494 str.

MUZIKA, František: *Krásné písmo ve vývoji latinky I, II*.
Státní nakladatelství krásné literatury a umění, Praha, 1963; 680 + 668 str.

PECINA, Martin: *Knihy a typografie*. Druhé vydání. Host, Brno, 2012; 312 str.

SAMARA, Timothy: *Grafický design. Základní pravidla a způsoby jejich porušování*.
Slovart, Praha, 2008; 272 str.

ŠTORM, František: *Eseje o typografii*. Revolver revue, Praha, 2008; 160 str.

PECINA, Martin: *Typomil.com*. [15. dubna 2013], <http://typomil.com/>.